

Innspill til statsbudsjettet 2026 fra Foreningen for innovasjonsselskaper i Norge

I omstillingen av Norge har innovasjonsselskapene en sentral rolle. De utgjør en innovasjonsinfrastruktur som kobler sammen gründere, etablert næringsliv, forskning/akademia og kapital for å utvikle fremtidens næringsliv.

Norge og verden står overfor store omstillinger de kommende årene. Det haster å få utviklet og iverksatt gode løsninger på klimakrisen, tilpasse oss en aldrende befolkning og øke digitaliseringen. I en usikker tid med store geopolitiske spenninger, må vi også styrke vår totalberedskap. Disse utfordringene burde ha medført en sterkere satsing på innovasjonskraft i statsbudsjettet.

Flere rapporter, som f.eks. Draghi-rapporten om europeisk konkurransekraft og Veien til vekst (den norske "Draghi-rapporten") understreker viktigheten av innovasjon og at Norge må få til et taktskifte. Den teknologiske utviklingen skjer så raskt, at vi står i en reell fare for å bli akterutseilt om vi ikke tar aktive grep.

Det er et steg i riktig retning at regjeringens forslag til statsbudsjett inneholder en økning i investeringene i FoU (realøkning på 1,8 prosent). Virkemidler for forskning, utvikling og innovasjon må sees i sammenheng for at forskningen skal taes raskere i bruk og omsettes til høyvekstforetak. I budsjettforslaget kuttes det med om lag 400 mill. kr. til ordninger under Innovasjon Norge og regionalpolitiske virkemidler på budsjettene til Nærings- og fiskeridepartementet og Kommunal- og distriktsdepartementet. Budsjettet er en nedbygging av det norske innovasjonsøkosystemet og den norske innovasjonsinfrastrukturen som bistår bedrifter med kunnskap og kompetanse, kapital og kunder på deres vekstreise.

For å få frem nytt og nyskapende næringsliv over hele landet og utvikle flere høyvekstforetak, trenger Norge:

- Et innovasjonsfremmende skatte- og avgiftssystem
- Målrettede virkemidler som setter fart på kapitalmarkedet
- Et velfungerende innovasjonsøkosystem gjennom hele verdikjeden fra FoU, til oppstart, skalering og eksport.

Vi ser frem til det varslede skatteforliket, og anmoder de politiske partiene om å bidra til fremdrift i arbeidet og sørge for et forlik som gir et mer innovasjonsfremmende og forutsigbart skatte- og avgiftssystem.

Et innovasjonsfremmende skattesystem

I dag bidrar skattepolitikken i for liten grad til å fremme innovasjon, vekst og det å tiltrekke seg og beholde kompetanse. For å stimulere til gründerskap og flere vekstbedrifter, trenger vi konkurransedyktige rammevilkår på linje med våre naboland og resten av Europa.

Vi vil videre omtale noen grep som bør gjøres for å sikre et skattesystem som både er omfordelende, men også sikrer omstilling og innovasjon.

Utflytterskatt (exitskatt)

Exitskatten har blitt et alvorlig hinder for både gründere, investorer og internasjonale arbeidstakere som vurderer å satse i Norge. Når Norge trenger å tiltrekke seg kapital og kompetanse for å lykkes med grønn og digital omstilling, sender exitskatten et uheldig signal. Den reduserer Norges attraktivitet for internasjonale talenter og investorer, og skaper usikkerhet om rammevilkårene for oppstarts- og vekstselskaper.

Vi foreslår:

- Stortinget ber regjeringen gjennomføre et unntak fra utflytterskatten for utenlandsk arbeidskraft som flytter til Norge, slik at skatten ikke virker som en barriere for rekruttering av ekspertkompetanse
- Stortinget ber regjeringen gjennomføre endringer i utflytterskatten som sikrer at bevegelsesfriheten til norske gründere opprettholdes.

Skjerming av formuesskatt på investeringer i oppstarts- og vekstselskaper

Vekstselskaper utvikler varer og tjenester med stor innovasjonshøyde for et internasjonalt marked. Dette krever store investeringer i ulike faser før selskapet er modent nok til å kunne børsnoteres. I disse fasene er selskapene særlig sårbare for formuesskatten, ettersom formuesverdsettelsen av selskapet prises svært høyt når de henter kapital.

For å dekke regningen, må eierne enten ta ut verdifull investeringskapital fra selskapet i form av utbytte lenge før selskapet er lønnsomt, eller selge aksjer i eget selskap. For å få tilstrekkelig avkastning, selges eksempelvis aksjene til utenlandske aktører, som bidrar til å vanne ut den norske eierandelen i fremtidens eksporteventyr.

Vi mener at det bør innføres ordninger som skjermer gründere av høyvekstforetak fra de negative virkningene av formuesskatten. Det må utredes hvordan dette kan oppnås.

Vi foreslår:

- Stortinget ber regjeringen innføre en ordning for utsatt formuesbeskatning ved underskudd for selskaper i vekstfase
- Stortinget ber regjeringen tillate gjennomsnittsberegning av formuesgrunnlaget for unoterte aksjer over 3–5 år, slik at midlertidige verdistigninger ved kapitalinnhenting ikke utløser formuestopper som svekker vekst og investeringskraft.

Opsjonsskatt

Stortinget har vedtatt at opsjonsskatteregelverket skulle endres slik at vilkårene for å benytte ordningen utvides til å omfatte bedrifter med inntil 150 ansatte, som ikke er eldre enn 12 år, og med en balansesum på inntil 200 mill. kr. Dette er delvis fulgt opp av regjeringen.

I de nye bestemmelsene valgte regjeringen å videreføre en ny særregel om at selskapet må ha maksimalt 80 mill. kr. i driftsinntekter for å kunne benytte opsjonsordningen til tross for at Stortinget i sitt vedtak ønsket at kravet basert på driftsinntekter skulle erstattes med kravet om balansesum på inntil 200 mill. kr. Ordningen er med andre ord langt mer innskrenkende enn det Stortinget la til grunn da den vedtok å utvide ordningen.

Vi foreslår:

- Stortinget ber regjeringen fjerne kravet til maksimale driftsinntekter på 80 mill. kr. for å sikre at opsjonsskatteregelverket fullt ut implementeres i samsvar med Stortingets vedtak.

En helhetlig politikk for nytt og nyskapende næringsliv

Foreningen for innovasjonsselskaper i Norge har flere innspill til statsbudsjettet for 2026 som behandles av andre komiteer, herunder Næringskomiteen, Utdannings- og forskningskomiteen, Utenriks- og forsvarskomiteen og Kommunal- og forvaltningskomiteen. Vi vil særlig gjøre Finanskomiteens medlemmer oppmerksomme på at regjeringen har foreslått å bevilge null kr. til Investinor og Nysnøs fonds- og investeringsmandater, kutte Forregion samt underfinansiere ordninger som inkubasjonsprogrammet, testfasiliteter og klyngeprogrammet. Dersom forslagene blir stående, vil dette ytterligere svekke konkurransekraften til bedrifter over hele landet.

Vennlig hilsen,

Trine Ellingsen
daglig leder, FIN

Eli Wathne
seniorrådgiver, FIN